

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 238. — ŠTEV. 238.

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 10, 1923. — SREDA, 10. OKTOBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

STALIŠČE PREDSEDNIKA COOLIDGE-A

Ameriški predsednik se zaenkrat še ne sme vmešavati v evropske zadeve. — Dokler se ne bodo velesile zadovoljile z ameriškim posredovanjem, ne bo dala Amerika povoda nobeni gospodarski konferenci. — Sedanje stališče ameriške vlade temelji na govoru ameriškega državnega tajnika Hughesa.

Washington, D. C., 9. oktobra. — Vlada Združenih držav je definitivno sklenila, da se ne bo vmešavala v evropske zadeve in sicer toliko časa ne, dokler ne bodo tozadevne države izjavile, da so zadovoljne z ameriškim posredovanjem.

V imenu in po naročilu predsednika Coolidge je bilo danes zvečer po kabinetni seji pojasnjeno to stališče.

Zastopnik predsednika je rekel, da ne bodo Združene države sklicale nobene gospodarske konference in se ne bodo udeležile mednarodne komisije, koje namen je dognati če je Nemčija zmožna plačati reparacije ali ne.

Zadnji teden je izjavil neki vladni uradnik, da je Francija odločno zavrnila idejo neustrankarske komisije.

Coolidge in ameriška vlada sploh še vedno vztraja na temeljih, katere je bil obrazložil ameriški državni tajnik Hughes v nekem svojem govoru lansko leto v New Haven.

Providence, N. J., 9. oktobra. — Tukaj se je vršil velik banket na čast predsedniku Yale univerze, Angellu.

Kot slavnostni govornik je nastopil ameriški državni tajnik Hughes. Rekel je, da zamore mir na svetu ustanoviti edine skupine pametnih in treznomiselnih ljudi. Svet je poln sovraštva in nezaupanja. S pridigami, prijaznimi nasveti in splošno agitacijo se ne more ničesar opraviti.

Demokracija se bo šele tedaj povzpela do svojega cilja, ko bo po vsem svetu prevladovalo čustvo, da je treba biti pameten in pošten.

PARNIK "NORMANDIE" SE JE POTOPILO.

Cherbourg, Francija, 9. okt. — Danes je dospelo sem poročilo, da se je potopil francoski parnik "Normandie".

Pri tem je bilo izgubilo življenje 142 oseb. Parnik je postal žrtev velikega viharja.

ŠEST OSEB ZBOLELO VSELED ZASTRUPLENJA.

Michigan City, Ind., 8. okt. — V tujakštem mestu je nevarno zbolelo šest oseb. Jedli so piškote, pri katerih se je pek po pomoti poslužil strupa mesto baking powdera.

USTRELITI SE JE HOTEL.

Trenton, N. J., 9. oktobra. — 48-letni Louis Mike je rekel svoji ženi, da se bo ustrelil. Ona je mislila, da se šali in se ni zmenila za njegove besede. Danes popoldne se je pa zaklenil v svojo sobo ter oddal dva strela. Prvi ga je zadel v vrat, drugi ga je pa po prsih opraskal.

Prevedli so ga v St. Francis bolnišnico, in zdravniki upajo, da bo ozdravel. Tudi sodišče mu bo dalo potrebno šolo, da ne bo še nadalje grozil s samomorom.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo nasejalivo, hitro in po niskih cenah:

Vzura se hile naše cene sledilo:

Jugoslavija:

Našpotila na sednje polke in izplačuje "K. p. čini škovni grad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pad se hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. ... \$12.40 ... K 4,000
2000 Din. ... \$24.80 ... K 8,000
5000 Din. ... \$61.00 ... K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en dolar računamo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in naseljene ozemlje:

Našpotila na sednje polke in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$10.20
300 lir \$15.00
500 lir \$24.50
1000 lir \$48.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Na poliljalva, ki prisojajo znanost pot tisoč dolarjev ali po dvatisoč lir dovoljzamo po možnosti se posnel papet.

Vrednot dolarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roka.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte posoben oglas v tem listu.

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

23 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavne zastopništvo Jadranske Banke.

OBLEGANJE KAZNJENCEV.

V našem listu je bilo poročano o treh jetnikih, ki so skušali pobegniti iz Hopkinsville, Ky., jetnišnice. Dospeli so že na dvorišče, tam so jih pa presenetili čuvaji. Pobegnili so nazaj v poslopje ter se zabarikadirali v kuhinji. Muničije so imeli toliko, da so se tri dni uspešno ustavljali vsem napadalecem. Slednji so mestne oblasti poklicale vojaštvo na pomoč. Pa tudi vojaštvo s strojno puško jih ni moglo prisiliti k predaji. Šele, ko so spustili v kuhinjo amonjakove pline, so se zadušili.

MILIJONARKA IMELA NA DUCATE FANTOV

Milijonar se hoče ločiti od svoje žene, ker je bila le prerada v moški družbi. — Ona seveda pravi, da je vse skupaj zlobno obrekovanje.

V zadnjih dveh letih se je začela v pondeljek že druga obravnava pred najvišjim sodiščem glede ločitve zakonskih Stokes. Milijonar W. E. D. Stokes se hoče ločiti od svoje žene Helene, s katero se je poročil pred enajstimi leti in s katero je imel dvoje otrok. Ke sta se poročila, je bil star on 61 let, ona pa 24.

Njegov zagovornik je izjavil, da je imela Mrs. Stokes opravka z najmanj šestnajstimi moškimi in da je najmanj 49-krat prelomila zakonsko zvestobo. Navedel je tudi par imen, v prvi vrsti inženirja Edgarka T. Wallace. V njegovem stanovanju se je večkrat mudila po cele noči. Sodnik je rekel, da bi to zadostovalo, če bi mogli dokazati resničnost svoje trditve. Zagovorniki obtoženke dokažejo, da je bila Mrs. Stokes krepostna ženska in da je vse, kar govore o nji, le zlobno obrekovanje. Če se prej ne bodo poravnali, bodo prišli v tej zadevi še jako "čedne" stvari na dan.

GOVERNER WALTON BO RESIGNIRAL.

Oklahoma City, Okla., 9. okt. — Governor J. C. Walton je danes oficijelno izjavil, da bo resigniral, če ne bo zakonodajca, ki se bo sestala v četrtek, sprejela njegove protikuklukskanske predloge.

Pritisk, ki ga izvajajo Kuklukskanklanci na governorja, postaja vedno večji. Njegovo stališče je skoraj nevzdržno.

KREST VODILNEGA ZRAKOPLOVA "ZR-1".

Danes bo soproga mornariškega tajnika Denbyja krstila velik ameriški vodilni balon ZR-1. Dala mu bo ime "Shenandoah". Balon bo potem odplul nad Washington.

PREMOGARSKI ŠTRAJK PREKLICAN.

Scranton, Pa., 9. oktobra. — Generalni odbor Hudson Coal Co. majnarjev je danes preklagal generalni štrajk, ki se je začel v pondeljek. Prijazetih je bilo vsega skupaj 20,000 majnarjev. Jutri se bodo vrnil na delo.

PROTI RADIKALCEM V A. F. OF LABOR

Komunist Dunne je bil izključen s konvencije American Federation of Labor. — Tudi o Ku Kluku Klancih se je razpravljalo.

Portland, Oregon, 9. oktobra. — Po dolgi debati je bil večer izključen s konvencije American Federation of Labor, William F. Dunne, komunistični voditelj Silver Bow Labor Council-a v Butte, Montana.

Predsedstvo mu je odvzelo delegatske pravice. Ko so delegati zadnjič glasovali, je dobil Dunne samo šest glasov. Ke se je glasovalo po organizacijah, je bilo proti njemu nad 27,000 glasov, zanj pa samo nekako 130. Začasa glasovanja ni bilo navzočih 52 delegatov. Vsega skupaj jih je v Portlandu, Ore., 378.

Ko je bilo glasovanje končano, je vstal predsednik Sam. Gompers ter izjavil:

— Delegat Dunne je obtožen. Vsled tega izjavljam, da so njegove poverljive listine za to konvencijo ničeve. Zahtevam, da takoj zapusti dvorano.

Dunne je vzel svoje listine ter jeznost vzkliknil:

— Dobro, vidimo se na barikadah!

Dunne je obtožil tajnik United Mine Workers Green, da je kot komunist poskušal ovirati delovanje unije.

Na konvenciji se je razpravljalo dosti tudi o Kuklukskancih, dasiravno je Portland, Ore., eno glavnih kuklukskanskih središč.

FANT USTRELIL SVOJEGA BRATA.

V Richmond Hillu je petnajstletni Lewis Neillson ustrelil svojega sedem let starega brata Hermana. Oba sta se igrala v kopalnici. Starejši brat je opazil na steni revolver, pomeril je na brata in izprožil.

Ko je vdrl v kopalnico policist, je rekel morilec: Oh, saj ga nisem hotel, saj ga nisem hotel. Zatem je padel v nezavest.

170,000 DELAVCEV SE BO VERNILO NA DELO.

Bruselj, Belgija, 9. oktobra. — Vlada je dobila poročilo, da se je začelo v ruhrskem okraju delo v polnem obsegu. Kakorhitro bo 170,000 delavcev in železniških uslužbencev dobilo zadržilo, da jim bo garantirala berlinska vlada vsakdanjo mezdo, se bodo vrnil na delo.

STINNES EI BIL RAD DIKTATOR NEMČIJE

Odločna zahteva nemških industrijalcev. — Med Stresemannom in Stinnesom je velika razlika. — Prvi je politik, drugi pa ekonom.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Komaj je bila odstranjena kabinetsna kriza, so se že pojavili na obzorju novi oblaki.

Nasprotje med držav. kancelerjem in Hugonom Stinnesom ter drugimi nemškimi industrijalci se je jako poostriilo.

Veleindustrijalec Stinnes pravi, da ne bo odnehal prej, dokler ne bo postal diktator Nemčije.

Njegovo glasilo "Deutsche Allgemeine Zeitung" piše:

— Mi potrebujemo rešitelja, ki dajal odločna povelja ter bo izsilil pokorščino.

Nasprotje med Stresemannom in Stinnesom je veliko.

Stresemann je politik velikih zmoglosti, dočim je Stinnes izbozen ekonom.

Če bi se Stinnes polastil vlade, bi bila njegova prva zahteva, da se ne smejo politiki vmešavati v ruhrska pogajanja. Po njegovem mnenju bi bil uspeh mogoče edino, če bi se pogajali samo nemški in francoski gospodarski izvedenci in industrijalci.

Berlinska vlada pa nikakor ne bo v tej važni zadevi stopiti v ozadje.

POSLEDICE PROHIBICIJE.

Southampton, Anglija, 9. okt. — Včeraj so prepeljali pred neko tukajšnje sodišče šestnajst mornarjev ameriškega parnika "Leviathan", ker so v pijanosti počeli razne nepravilnosti. Vsi so izjavili, da so krivi ter so bili obsojeni vsak na deset šilingov globe.

Sodnik je izjavil, da se na parniku "Leviathanu" bolj pije kot na vseh drugih ameriških parnikih.

REKA BO KMALU POSTALA PROSTA LUKA.

Reka, 9. oktobra. — Z dovoljenjem ministrskega predsednika Mussolinija namerava vojaški governor na Reki, general Giardinio, ustanoviti carine prosto cono. Na ta način misli zvečati obrt in industrijo.

Prosta cona bo obsegala Reko z vsemi predmestji vred, ter Opatijo in Lovranu.

BOJAKI HARČUJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

NAZORI VODITELJEV NEMŠKIH STRANK

Ugleden socialist je izjavil, da je v Nemčiji še vse polno zarot in da je bil dogodek v Kuestrinu le znanilec nadaljnjih. — Enostranska rešitev ruhrskega vprašanja sploh ni mogoča. — Značilen govor kancelerja Stresemanna. — Nemški nacionalisti zahtevajo, naj prekine vlada vse zveze s Francijo.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Državni kanceler Stresemann je imel včeraj v državnem zboru govor, s katerim je dosegel velik uspeh.

Rekel je, da se Nemčija ne sme pogajati s Francijo, če ne bodo pri posvetovalni mizi navzoči zastopniki vseh zaveznikov, ko bo šlo za rešitev reparacijskega vprašanja. Zadržil je tudi, da ne sme žrtvovati interesov v namenu, da pridobi Francijo zase.

Versaillska mirovna pogodba služi v gotovih ozirih Nemčiji za ščit proti raznim francoskim napadom, in Nemčija se sklene na temelj te pogodbe.

Kritiziral je Cunov kabinet, ker ni hotel poslušati angleškega nasveta, to je, ker ni hotel že pred tremi meseci preklapati pasivnega odpora. Tedaj bi bilo še mogoče dobiti od Francije kaj koncesij.

Obrnjen prot inacionalistom je rekel, da je ponosen, ker je v tej težki uri deležen podpore nemških socialistov.

Nemški socialisti so se tekom kriz v Šleziji in Porenju izkazali kot pravi Nemci.

Ko so mu nemški nacionalisti očitali, da prevladujejo v nemškem državnem zboru Marxove ideje, je kanceler odvrnil:

— Niti v glavo mi ne pade, da bi skušal odpraviti privatno lastnino. Moj resen namen je pa, prisiliti one, ki imajo dovolj, da bodo že vsaj nekoliko poskušali olajšati finančna bremena države.

Nadalje je izjavil, da je enostranska rešitev ruhrskega vprašanja nemogoča.

Nemčija je vstrajala vedno na stališču, da mora za odpravo pasivnega odpora dobiti gotove koncesije. Če drugega ne, mora Francija že vsaj izpustiti nemške politične jetnike ter pozvati nazaj vse one, ki jih je izgnala.

Precej razburjenja je povzročil nemški nacionalist grof Westarp, ki je začel kritizirati vlado ter zahteval, da mora takoj prekiniti vse zveze s Francijo.

Njegovi pristaši so ploskali in kričali "vojna", "vojna", toda hrup, ki je nastal na levi, je njihove klice zadušil.

Na nekem socialističnem zborovanju v Berlinu je nastopil kot glavni govornik finančni minister Hilferding. Svojem pristašem je povedal, da je bil punt, ki so ga vpriporili socialisti v Kuestrinu le predhodnik nadaljnjih podobnih izgrediv. Takih puntov bo še več, kajti v Nemčiji se kuje nebroj zarot.

Toda če bodo pravi Nemci složni, bodo lahko vse zatrli in končno dosegli svoj cilj.

ČESTITKE TROCKEGA IN LENINOVE SESTRE.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Ko je začelo tukajšnje komunistično glasilo "Rothe Fahne" po teden dni trajajočem zatrtju zopet izhajati, je dobilo uredništvo iz Moskve dve značilni brzojavki.

Prvo je poslala Lenina sestra, drugo pa Trocki.

Leninova sestra brzojavlja: — Sedaj se bliža ura odločnega boja. "Rothe Fahne" je bila vedno najboljša organizirana moč nemškega revolucionarnega gibanja. Pomen tega časopisa z vsakim dnem narašča.

Trocki pa pravi: — Blaznost in zmede vladajo po vsej Evropi. Trije južni evropski polotoki so oficijelno v rokah fašistov. Francoski militarizem hoče zadušiti nemški narod. Ko pa lobim v roko novo številko "Rothe Fahne", sem potrjen v misli, da je nemški narod še poln življenja ter si bo znal poiskati pravilno pot v svojo bodočnost.

NOVA POGODBA MED NEMČIJO IN AMERIKO.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Pisarna za zunanjo trgovino je izdelala natančen načrt glede konularne in trgovske pogodbe med Nemčijo in Zdr. državami. Ko se bo nemški poslanik dr. Wiedfeldt vrnil v Washington, bo predložil načrt ameriški vladi.

Če bo pogodba odobrena, bosta imeli od nje tako Nemčija kot tudi Amerika velike dobičke.

ZAGONETNA SMRT MRS. WEBB.

Dr. Alexander Gettler, strokovnjak za strupe, ki je preiskal drobovje Mrs. Webb, je izjavil, da ni umrla na posledicah strupa. Kljub temu pa zatrjujejo njeni sorodniki, da ni umrla naravne smrti in bodo najbrže zahtevali drugo preiskavo.

Vsaki pevec bi moral imeti novo izdajo "PESMARICA GLAZBENE MATICE".

Za štiri moške glasove Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 286 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi z notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO DNEVNO

Published by
Meridian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BAKER, President

LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and
of Above Office:
31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan,
New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

One copy for one month	Three months	Six months	One year
\$0.25	\$0.75	\$1.25	\$2.00

Subscription Yearly \$2.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" (Voice of the People) is published every day except Sundays and holidays. It is published by the Meridian Publishing Company, 31 Cortlandt Street, New York City, N. Y. The price of the paper is \$0.25 per copy, \$0.75 for three months, \$1.25 for six months, and \$2.00 for one year. The paper is published by the Meridian Publishing Company, 31 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

31 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Telephone: Cortlandt 5878

ALFRED PRINTING CO.

TRADES UNION (LOCAL 13)

NEW YORK CITY

IZ DELAVSKEGA SVETA

Od vseh strani prihajajo poročila o dobrih časih, in kako gospoda prigrvarja delavcem, naj bodo hvaležni, ker je vse tako lepo in v redu.

Kljub temu pa poročajo iz Manchester, N. H., da so Amoskeag tovarne omejile svojo produkcijo.

Ta tovarna se je posebno "proslavila" tekoma zadnjega štrajka tkalcev v novo-angelskih državah.

Ko so drugi trgovci tovarnarji že sklenili kompromis s štrajkarji ni hotela tovarna Amoskeag ničesar slišati o kakem sporazumu. Lastništvo tovarne je sicer podvojilo svoj kapital, svojim delavcem pa ni hotelo plačati par soldov povisoka.

Kljub temu je pa nenadoma zmanjkalo naročil, in tovarna se je tekoma tega tedna zaprla za nedoločen čas.

Nad desetisoč delavcev uživa prosperiteto brezposelnosti.

Tudi iz drugih delov dežele poročajo o slabih razmerah v tekstilni industriji.

Poglaviten vzrok tega je, ker ne prihaja iz inozemstva dovolj naročil. Tkaleci, ki so jako odvisni od tujezemskega trga, občutijo na svoji koži kapitalistično svetovno nadvlado.

Anglija je sicer zmagała v svetovni vojni, pa mora izvanredno dosti trpeti vsled brezposelnosti in trgovskih kriz.

Tudi Ameriki preti ista usoda, čeravno v nekoliko manjši meri.

Prosperiteto te dežele hočejo rešiti s tem, da bi deželo neprodušno zaprli pred ostalim svetom.

Pravijo, da je dobro za tukajšnje delavce, če je priseljevanje omejeno.

Kaj pomaga ameriškim tkalcem, če so evropski delavci prisiljeni garati za pičlo plačo ter proizvajati izdelke, ki so dvakrat bolj poceni kot so pa ameriški.

In koliko so si na boljšem ameriški industrijalci, če ginejo v Evropi stotisočeri, ker jim manjka dela, dočim so produkti ameriške industrije tako dragi, da jih Evropa ne more kupiti.

Tudi položaj ameriškega farmerja ni zavidanja vreden.

Na eni strani ga izkoriščajo izposojevalci denarja, špekulanti z žitom in živino.

Proletarci evropskih dežel so pa preveč revni, da bi zamogli plačevati visoke cene za ameriško pšenico.

Podoben je z jeklarsko industrijo. Ameriški izdelek je predrag, da bi si ga mogle nabavljati evropske države.

Svetovni gospodarski položaj povzroča enkrat prosperiteto, enkrat pa krizo.

Žal, da deli krizo v obilnejši meri kot pa prosperiteto.

Novice iz Slovenije.**Tihotapstvo z vžgalicami in cigaretnim papirjem**

je v zadnjem času na severni meji močno razvito. Največ blaga vtihtapjijo v naše kraje avstrijski stremovolje, ki ga skrijejo med premovali. Mariborska policija je te dni pri koroškem kolodvoru zasačila več tihotapev. Enemu je odvzela vžgalice, katere je že prodal za 1000 dinarjev.

Novi župan v Ormožu.

Po odstopu župana dr. Streleca je bil izvoljen za župana trgovec Ivan Veselič.

Sneg na Kamniških planinah.

V Ljubljani in okolici je zavladalo prav hladno vreme, čemur pa se ni čuditi, saj je na planinah po zadnjem deževju zapadel sneg, ki je pobelil vse vrhove.

Nenadna smrt.

Umrli je nenadoma v Celju v hotelu "Evropa" Aladar Schwarz, zastopnik lesne tvrdke Ban in drugovi v Starem Bečju. Komisija, ki je prišla na lice mesta, je ugotovila, da je nastopila smrt radi zobe otekle. Kljub zdravniškemu opominu je Schwarz omaloževal navidezno neznanost obolenja v ustih, kar je poplačal s smrtjo.

Logarjeva lovska sreča.

V nedeljo 16. septembra je ustrelil logar iz Srednje vasi v Dragi pri Ločnem potoku lepega starega volka, ki ni redka prikažen tamkajšnjih gozdov. Ob pogledu na zver se šele more čeniti junaštvo dragarskega ovčarja Jožeta, slabša petnajstih let, ki je

več kot desetkrat med letošnjo pašo zrl zver iz oči v oči. Res, da mu je volk odnesel deset ovc, toda dva koštruna je pa le otel volčjemu žrelu na ta-le način: Volk skočil na koštruna, Jože, ne bodi len, pobere kamen in ga zažene po prežnežu v glavo, da kar odskoči ter zbeži v gozd. Drugič je bil Jože še večji junak. Volk skočil koštrunu za tilnik. Jože, to videč, priskočil in pograbi koštruna za zadnje noge. Tako ga vlečeta volk za sprednji, Jože za zadnji konec. Zmagal je Jože in prignat koštruna živega, le hudo prestrašenega in z veliko rano domov.

Divji prašiči v konjiškem Pohorju.

V Zgornjih Slemenah pri Konjicah je posestnik Ivan Pristavnik ustrelil v svojem lovišču divjega prašiča in divjo svinjo. Prašič je tehtal 80, svinja pa 70 kg. Dragocen lov je pripeljal Pristavnik 18. septembra v Konjice na razstavo. Živali so se najbrž zatekle v konjiško Pohorje iz hrvaškega gorovja. Eden prašičev pa je baje še ušel Pristavniku.

Zvesti hlapec.

Posestnik Resnik v Radvanju pri Mariboru je pred par dnevi poslal v Maribor svojega hlapca Jurija Petriča s konji in vozom. Hlapec pa se ni več vrnil in je najbrže voz s konji vred prodal.

Nerogoda motociklist.

Anton Tevš, trgovski poslovodja, je v bližini Gornjega grada padel z motocikla tako nevarno, da si je zlomil desno nogo.

Ameriški prosvetni teden.

Teden od nedelje 18. novembra do sobote 24. novembra je bil letos označen kot prosvetni teden — "American Education Week". — Bureau of Education, ki spada v notranji department, je pripravil načrte za proslavljanje tega tedna po vseh Združenih državah.

Program bo v kratkem sledeč, kakor se uradno poroča.

V nedeljo so vse cerkve pozvane, da bi se vršila propoved o izobrazbi.

V ponedeljek bodo predavanja o državljanstvu in ustavi v vseh javnih šolah.

V torek bodo šolska predavanja o velikih možeh in ženah Združenih držav.

V sredo se bodo vršili shodi zastopnikov organizacij, v katerih so vključeni učenčevi starši in učitelji in drugih organizacij, v svrhu pretresovanja raznih vzgojevalnih vprašanj.

Četrtek bo posvečen vprašanju nepismenosti in kako naj se nepismenost odpravi potem sodelovanja poklicnih čimteljev.

V petek se bo poudarjala potreba po izenačenju šolskih prilik za vse otroke, v mestih in na deželi.

Enorazredna deželna šola namreč nikakor ne nudi istih vzgojevalnih ilajšav kot mestna šola ali takozvana konsolidirana šola, to je, ena večja popolna šola za ves okraj.

Enorazredna šola namreč nikakor ne nudi istih vzgojevalnih ilajšav kot mestna šola ali takozvana konsolidirana šola, to je, ena večja popolna šola za ves okraj.

Končno bo sobota 24. novembra posvečena vprašanju telesne vzgoje, šolskega in javnega zdravja.

Pomen prosvetnega tedna je najbolj razviden iz proklamacije, s katero je predsednik Coolidge proglasil njegovo proslavljanje.

V tem proglasu pravi predsednik med drugim:

— Naša domovina sloni na načelu samouprave svobodnega naroda. Oni, ki so vredni svobode, so vredni biti izobraženi. Oni, ki imajo dolžnost in odgovornost do vlade, morajo imeti izobrazbo za izvrševanje svojih državljskih dolžnosti. Vlada mora biti izobražena. Vlada pa je ljudstvo. Razne vladne uprave in zasebno dobrodelstvo so ustanovile in vzdrževale šole in vsučilišča, dokler ni bilo šolskih poslopij vsepovsod. Voljnost ljudstva, da prenaša breme vzdrževanja teh vzgojevališč, in patriotična udanost vojske učiteljev, ki bi dostikrat lahko zashčili veliko več v drugih poklicih, sta dosegli uspehe, s katerimi smo lahko zadovoljni. Ali naloga ni še končana, ona je komaj začela.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stalno izboljšanje tega vzgojevalnega prizadevanja, treba, da se ljudstvo zaveda njegove absolutne potrebe. Vsak ameriški državljan je upravičen do liberalne izobrazbe. Brez te ni jamstva za trajnost svobodnih institucij, ni nade, za ovekovečanje ljudske vlade. Despotizem naj svoje glavno oporo v nevednosti. Znanje in svoboda gresta roko v roki.

— Opažamo znake širšega delokroga vsega vzgojevalnega sistema. To vključuje priznanje, da vzgoja ne sme končati s šolsko dobo, marveč da jo je treba vzpodbujati tudi kasneje. V to svrhu služijo večerne šole v mestih. Ljudske univerze, nadaljevalne šole za tehniko, poljedelstvo in mehaniko, ki vse označajo pot k širši narodni prosveti. Da se zagotovi trajnost in stal

Morski razbojnik.

Spisal kapitan Frederick Marryat.

(Nadaljevanje.)

V tem je bil krenil Kajin v svojo kabino in težko je popisati njegovo čustva. Bil je ves zmeden. Da ni bilo rane, ki mu jo je zadala Franciscova roka, ne bi bil nikdar dovolil Hawkhurstu, da bi ga bil izpostavil na otoku, kjer bi moral umreti očitno počasi za gladom. Kakor tudi ga je dražil in razburjal čuti upor mladeničev, ga je vendar imel rad — še rajši, kakor je sam mislil. Ko se mu je rana zopet zacelila in so mu povedali, kje je Francisco, se je sprl s krmarjem Hawkhurstom ter ga razžalil tako kervavo in hudo, da mu tega ni Hawkhurst nikdar odpustil ali celo pozabil. Podoba gladu umirajočega mladeniča je vedno strašila Kajina in ga zelo pretresala. Sedaj, ko je mislil, da je zanj izgubljen za vselej, se je vrnila ljubezen do njega z desetkrat večjo močjo in od tega časa niso nikdar videli Kajina, da bi se bil smejal. Postal je še bolj čemerin in se bolj divji kakor kdaj prej, močje so se kar tresli, kadar je prišel na krov.

Nenadni prikaz Franciscov po tako dolgem času in v takem kraju, kjer bi se ga bil mogel najmanjše upirati, je vplival na Kajina, kakor smo opisali zgoraj. Ko so ga prenesli v čoln, se mu je še vedno kar vrtelo v glavi. Šele ko so bili že blizu ladje, je zapazil, da je bil Francisco poleg njega. Skoro bi se ga bil oklenil okoli vratu ter ga poljubil, zakaj Francisco mu je bil več kakor bogastvo vse Indije. Samo eno čisto in dobro čustvo še ni bilo zatrito v Kajnovih prsih, onemčisti se je bil z vsakim zločinom — njegove roke so bile omadeževane s krvjo — z vsem ostalim svetom se je bojeval; toda eno čustvo je še tlelo v njegovem srcu, ki ga ni mogel zatreti, ki bi se moralo izkazati kakor svetelnik ter ga privedi nazaj k dobremu življenju in k pokori.

Toda bila so še druga čustva, ki so navedjala kapitana morskih razbojnikov. Poznal je Franciscov trdni in odločni značaj. Na skrivnost, Kajina nerazumljiv način je bil Francisco zvedel o nasilni smrti svoje matere ter ga obdolžil tega. Ali ne bi bilo mogoče, da bi mladenič sedaj vračal njegovo ljubezen z zaničevanjem in s sovraštvom? Le še predobro je bil v svesti tega. Sedaj pa se ga je polotila zopet čemerinost in krvočnost in premišljal je, kako bi se maščeval za napad na svoje življenje. Nenadni prikaz Franciscov je zbudil prav tako veliko čudenje in tresel se je pred njim, kakor bi bil Francisco duh, ki ga obdoli in zasleduje zaradi njegovih zločinov. Tako so se podile njegove strašne misli druga za drugo, dokler se ni odločil, da pošlje ponj.

Osveti, temen mož, ki ga Francisco ni bil videl prej, ko je bil še na ladji, je prišel, da izvrši kapitanovo povelje. Odklenil je železje ter odgnal Francisco v kabino. Kapitan je vstal ter zaprl vrata. "Nisem mislil, Francisco, da te še kdaj vidim tukaj", je rekel Kajin.

"Skoro gotovo ne", je odgovoril drzno Francisco, "toda sedaj sem zopet v vaši oblasti in lahko se maščujem."

"Ne mislim tako, Francisco, in tudi ne bi bil nikdar dovolil, da te izpostavi na suho, ako bi bil ydel za to. Celó sedaj, ko se je naš napad ponesrečil s tvojo pomočjo, ne čutim nobenega sovratva do tebe, dasi te bom morebiti težavno varoval maščevanja drugih. Res, Francisco, zelo sem vesel, da te vidim živega, in bridko sem obžaloval tvojo izgubo."

Kajin mu je poudil svojo roko. Francisco pa je sklenil svoje roke ter molčal.

"Ali si tako nesposobil?" je rekel kapitan. "Veš, da govorim resnico."

"Verujem, da govorite resnico, kapitan Kajin, zakaj preponosni ste, da bi se lagali. Kar se tiče mene, vam odpustim vse; toda te roke ne morem prijeti, in tudi najini računi še niso poravnani."

"Kaj hočeš več? Ali ne moreva biti zopet prijatelja? Ne zahtevam, da moraš ostati na ladji. Prost si in greš lahko, kamor se ti ljubi. Priidi, Francisco, in podaj mi roko; pozabiva, kar je bilo!"

"Ta roka je okrvavljena s krv-

jo moje matere!" je vzkliknil Francisco. "Nikdar!"

"Ne tako, za Bogat!" je vzkliknil Kajin. "Ne — ne, ni tako hudo! V jezi sem udaril tvojo mater, to priznavam; toda nisem ji namerjal storiti nič zalega. A zgodilo se je neprizakovano in umrla je. Nočem se lagati — tako je bilo. In resnica je tudi, Francisco, da sem se bridko jokal za njo, zakaj ljubil sem jo kakor tebe. — Nagel, hud udarec je bil to", je nadaljeval Kajin, govorec sam pri sebi, ne da bi mislil na Franciscovo navzočnost. "To me je naredilo, kar sem, naredilo neobčutljivega za vse! — Francisco", je rekel Kajin ter dvignil glavo, "slab človek sem bil, toda nisem bil morski razbojnik, ko je živeła tvoja mati. Neka kletev leži na meni. Z onim, kar sem najbolj ljubil, sem ravnal najslabše. Ljubil sem tvojo mater kakor nič drugega na svetu. In vendar je mnogo pretrpela od mene in naпослед sem celo povzročil njeno smrt. In poleg tvoje matere, katere spomin častim in ljubim ter se tresem, kadar mislim nanjo — vsako noč se mi prikaže — sem ljubil tebe, Francisco, zakaj ti si angel, kakšen je bila tudi ona. In vendar sem tudi s teboj ravnal slabo. Upiral si se mi — in prav si ravnal. Ako ne bi bil ravnal prav, bi mi bilo vseeno, toda ravnal si vedno prav, in to je bilo, kar me je jezilo. Tvoje prošnje podnevi — tvoje matere ponosi —"

Franciscovo srce se je omehalo. Ako ni bilo kesanje, je bilo vsaj pomilovanje, ki je govorilo iz Kajina.

"Res pomilujem vas", je rekel Francisco.

"Se več moraš storiti, Francisco; postati moraš moj prijatelj!" je dejal Kajin in mu je zopet ponudil roko.

"Ne morem prijeti te roke, ki je tako omadeževana s krvjo", je odgovoril mladenič.

"Da, da, tako bi bila rekla tudi tvoja mati. Toda čuj me, Francisco", je rekel Kajin in začel govoriti čisto tiho, da bi ga kdo slučajno ne slišal, "sit sem tega življenja — morebiti mi je celo žal, kar sem storil; zapustiti hočem tako življenje — mnogo bogastva imam skritega na krajih, za katere ne vem nič. Povej mi, Francisco, ali hočeš vbadva skupaj zapustiti to ladjo in živeti skupaj sreno in pošteno? Vse boš delil z menoj. Francisco. Povej, ali si zadovoljen s tem?"

"Da; veseli me slišati, da se hočeš odpovedati temu protipostavnemu življenju, kapitan Kajin. Toda vašega bogastva ne morem deliti z vami; zakaj na kakšen način je bilo pridobljeno?"

"Nemogoče ga je vrniti, Francisco, toda dobro ga hočem obrniti. V resnici hočem, Francisco. Obžalovati hočem."

Kajin je zopet ponudil roko mladeniču, a ta se je obotavljal.

"Kakor gotovo mi Bog pomaga, obžalujem. Obžalujem, Francisco!" je vzkliknil razbojniški kapitan.

"Kot kristjan vam odpustam vse", je odgovoril Francisco in je prijel še vedno iztegnjeno roko. "In tudi Bog naj vam odpusti!"

"Amen!" je odgovoril razbojnik svečano in si zastrl obraz z rokami.

In tako je ostal več minut, Francisco pa ga je opazoval. Naпослед je zopet odkril obraz in na veliko čudenje Franciscovo se mu je na licu lesketala solza. Njegove oči so bile rasne. Francisco ni več čakal, da bi mu bil ponudil roko. Sam je stopil h kapitanu in ga prijel za roko, ki jo je iskreno stisnil.

"Bog te blagoslovi, mladenič! Bog te blagoslovi!" je rekel Kajin. "Toda sedaj me pusti samega."

(Dalje prihodnjic.)

Svinjake je desinficiral.

Užitak Jakob Reinko, stari "gmažnar" iz Laz, je bil obtožen, da je hotel uničiti svojemu žetu Pavlinu tri prašice s tem, da jim je vлил v korito karbolne kisline. Mož je priznal, da je polil pražno korito s kislino, toda le zato, ker je hotel obvarovati prašice pred nalezljivo boleznijo, ki je razrasla po okolici. Mož je bil oproščen in gotovo ne bo več tako neredno desinficiral zetovih svinjakov.

ŽENA ITALIJANKEGA VOJAŠKEGA ATAŠEJA.

Slika nam kaže ženo in otroka italijanskega vojaškega poslanstva v Washingtonu, Mario Calderara. Žena igra veliko ulogo v washingtonski visoki družbi.

Izpred mariborske porote.

Po 12 letih odkrita požigalka.

Stari ljudski pregovor: "Nič ni tako skrito, da bi ne bilo kdaj očitno", se je uresničilo tudi glede 44-letne prevzitarice v Obrežu Roze Tropove.

Dne 16. avgusta 1911 zvečer je začelo goriti pri obreškem županu Ivanu Ravšu in mu je pogorelo gospodarsko poslopje z žitom in krmo vred. Škoda je znašala takrat ogromno svoto 10—12.000 K.

Dejanja je bil osumljen slabotni Alojzij Kolarič, čegar sorodniki pa so takoj dokazali njegovo nedolžnost, nakar o zadevi edih 12 let ni bilo slišati več besede.

Dne 14. junija 1923 pa je ovadila orožnikom v Središču Ana Dogša svojo sestro Rožo Trop, da je ona zanesla leta 1911 pri Ravšu egnjo. Tropova ji je takrat sama izjavila, da je storila svoje dejanje iz maščevanja, ker je Ravšal kot župan leta 1910. v pravdi radi ločitve zakona z njenim možem: Francem Tropom stal na močvirni strani. Tropova je takrat tudi prosila svojo sestro, naj tega nikomur ne pove, in Dogša je v resnici molčala celih 12 let. Da pa je prišel končno zločin le na dan, je vzrok ta, da sta se začeli sestri pripraviti radi prevzitarice, ki ga je imela dobiti obdelženka od Dogšev, ki je tudi natančno povedala, kako je njena sestra Roža zanesla oženj. Na potu iz Pašine v Obrež je zažgala gobo, jo zavila v papir, ker je sirdela in vrgla potem skozi neko odprtino v podstropje gospodarskega poslopja župana Ravša, kjer je bila slama. Še isto noč je izbruhnil požar.

Tropova je skušala sedaj naprtiti zločin svojemu ločenemu možu, kar pa se ji ni posrečilo. Dognalo se je namreč, da je bil Fr. Trop takrat v Ameriki.

Kozalija Trop je stavilo med razpravo nove dokazne predloge, nakar je senat razpravo preložil. Zadeva pride pred zinsko poroto.

Premeteni italijanski slepar.

Koncem leta 1921. se je pojavil v Jugoslaviji italijanski državljani Guerino Pellicetti in se je izdajal povsod za bogatega trgovca z Reke, ki se bavi samo z uvozom in izvozom. Govoril je tako prepričevalno, da je šla cela vrsta trgovcev na lim. Zanimal se je zlasti za krompir, fižol in jabolka. Pellicetti je prvotno plačal nekaj blaga, da si je pridobil zaupanje, končno pa je vse osleparil in izginil brez sledu. Bil je čisto navaden agent, veseljak in zapravljevec. Izvabil je od trgovcev Josipa Šerca v Mariboru, Rudolfa Peveca v Mozirju, Nikole Bičenea v Bje-lavaru in tverdke Cerar & Comp. v Ljubljani blaga za skupno ceno 2 milijonov 200 tisoč kron, oskodoval tverdko Paternost & Benic v Ljubljani za 104.700 K, Gospodarsko zvezo v Ljubljani za 154 tisoč 220 K in špedicijsko tverdko Orient za 50.876 K. Oškodovanci

so iskali premetenega sleparja dolge mesece in mu prišli končno na sled v Gradu, kjer je bil aretiran in izročen sodišču v Mariboru. Fašist Pellicetti je bil že 16. junija letos pred mariborsko poroto, a je bila takrat razprava radi zaslišanja neke priče preložena.

Porotniki so dne 21. septembra potrdili vprašanje hudo delstva goljufije, nakar je bil Pellicetti obsojen na 2 leti težke ječe.

Troperesna deteljica.

Sredi julija je špedicijska tverdko "Orient" v Mariboru ugotovila pri skontiranju skladišča, da manjka 9 sodov usnjarske masi v skupni vrednosti 97.760 K. Na mestu pet manjkajočih sodov je bilo postavljenih 5 drugih, deloma praznih, deloma napolnjenih z vodo, da bi se prekrila tatvina. Tatvino je izvršil skladiščnik firme "Balkan" Anton Slamberger, za pomagat pa je imel brata Rudolfa in Antona Skoberneta, ki sta ukradeno maso za majhen denar kupovala od njega in jo potem drago prodajala dalje, svojima odjemalcem pa lagala, da imata maso iz Avstrije. Ko je Slamberger po likvidaciji Orienta vstopil v službo Balkana kot skladiščnik in bil kmalu nato aretiran, so pri predaji računov tudi pri Balkanu ugotovili, da manjka nad 9000 dinarjev (32.000 kron), ki jih je poveljeval Slamberger. Tudi brata Skoberneta imata na vesti še razne druge grehe. Iz Avstrije sta bila izgnana zaradi različnih vlovov in ju opisuje graška pošteja kot trdovratna lažnjiveca, ki celo pri dokazani krivdi valita krivdo na druge. Leta 1920. sta izvršila v Leobnu (Ljubnu) drzen vlov na pošto, kjer sta streljala tudi z revolverji in bila obsojena vsak na dve in pol leta ječe. Ker so se ju v Avstriji naveličali, sta začela s svojim delovanjem v Mariboru, kjer sta živeła le od tatvine, oziroma od prekupčevanja z ukradenimi predmeti.

Porotniki so dne 22. septembra potrdili stavljena vprašanja glede Rudolfa Skoberneta in Slambergerja, nakar je bil prvi obsojen na 15 mesecev. Slamberger pa na 10 mesecev težke ječe, zankali pa so vprašanja glede Ant. Skoberneta, ki je bil potem oproščen.

Trije delomržni in postopaški tipi.

Karel Vogrin. France Sašej in Jožef Ogrizek. vsi trije brezposelni delavci, so pravi tipi delomržnežev, postopačev in tatov. Za svoje delovanje so si izbrali tlo mariborsko okrožje tja do Celja in Ptuja. Izvršili so nebroj tatvin in vlovov, tako da se niti spomniti ne morejo, kje so že vse kradli. Večkrat so napravili tudi tatunske izlete v Avstrijo, kjer so vsi trije dobro poznani. V Mariboru so imeli varna skrišališča in ječ.

go. Dolgo se jim ni moglo dočeti, ker so jih skrivni pomočniki pravčasno opozarjali na vsako nevarnost. Napram zunanemu svetu so se posluževali tudi zločinskega jezika in se pozvali med seboj s posebnimi imeni. Jožef Ogrizek je bil "Mali Peli", drugi Bornšek itd., tako da niti tatinski tovarisi niso vedeli pravih imen. Kradli so vse, kar jim je prišlo pod roko: denar, kurotino, kolesa, dragocenošči, obleke in obuvila in ukradeno blago potem prodali. Pojavili so se zdaj v tem, zdaj zopet v onem kraju in zbrisali se z seboj vsako sled. Ogrizek sam se je hvalel, da je napravil že 48 vlovov, a da ga ne dobé živga v roke, ker ve, da bi dobil najmanj deset let. Očividno so vsi trije postopaški tatovi iz navade. Bili so že ponovno kaznovani, a so takoj, ko so prišli iz ječ, pričeli zopet krasti ter se privzljati iz skupička od ukradenih predmetov. Dela niso nikdar iskali in tudi nikjer delali. Dne 22. septembra so se morali zagovarjati zaradi tatvin, oziroma vlovov na Pobrežju, v Pečki, Jasterniku, v Vrande, v Loškem Pohorju, Visceniku, Guštanju, Slovenjgradu, Otiškem vrhu, v Delnici ob Dravi, Studenčih in v Ruski koči, na vesti pa imajo nedvomno še veliko več tatvin.

Karel Vogrin in Jožef Ogrizek sta bila obsojena vsak na pet let težke ječe in po prestani kazni na prisilno delavnico, France Sašej pa na tri leta težke ječe.

Japonska hiša.

Japonska hiša je kakor stavba iz lepenke. Les, iz katerega je napravljena je tako fin, da se ni zdi, kakor bi ga prodirali topli solnični žarki. Lahke spodnji del stavbe pokriva velika streha. Ta streha napravlja na zunaj utis, kakor da je hiša v svoji notranjosti stisnjena liki stebel, na katerem počiva ogromen klobuk.

Mesto oken ima japonska hiša balkone. Ti so razvrščeni vsenakoli. Okenskih okvirjev ne vidiš nikjer, kajti japonska hiša ne pozna oken v tečajih, marveč satanjskega papirja Obrtniki, ki so premikajo sem in tja kakor steklene vrata. Sploh je na japonski hiši nekaj neizrekljivo nežnega. Zli se, da ni napravljena iz tramov in lahkih desk nego iz debelega in tanjšega papirja. Obrtniki, ki so zidali japonske kočice v prošlosti, so bili pravi mojstri v rezbariji. Zato so starejše japonske hiše prave umetnine, izgotovljene z gracioznimi rokami, katerih kultura se pozna na vsaki liniji izdelka.

Notranjost japonske hiše ima kakor zunanost na sebi nekaj čarobnega. Vse je diskretno, vse se medsebojno spaja v eno. Stanovanja je vedro. Podoba je, kakor da se vse kreta, da nič ne stoji na mestu, toda vendar je vse v najlepšem redu. Vhod v japonsko hišo je samo eden. Čez prag stopiš v nogavice. Kmalu dospješ v male, pravokotne hodnike, kjer ti je sam treba odrediti premična vrata, pa se že nahajaš v sobani. Stegne so premične ter moršes potem njih prostor vsak hip izpremeniti v verando ali pa ga poljubno zmanjšati.

Na Japonskem nimajo pohištva v evropskem pomenu besede. Stoli so ljudem nepotrebni, ker sede Japonci na tleh. Postelje Japonci ne poznajo. Spat leže na tla ki so pokrita z mehkiimi preprogami. Omar ne potrebuje, ker je hiša tako napravljena, da so prostori za obleko in druge potrebščine vdelani v stene. Mizo nadomestuje majhna priprava, slična taburetu. Ta japonska mizica se pristavlja samo kadar se zavziva hrana, drugače stoji v kotu. Noben prostor nima določene svrhe. Spalnice, obednice, budoarja in drugih takih prostorov Japonci ne poznajo. Ko nastopi noč, se prižge lampijon, svetilka iz parjira z medlo svečavo, razvrste se blazine in spalnice je v redu. Po dnevi se predmeti menjajo. Velike blazine zamenjajo manjše, pripravnejše, ki se postavijo poleg peče in prostor je zopet v redu. Kakor v bajki kotrkaš na steno, in okusno počesana postrežnica se pojavi ter te postreže z vsem česar potrebuješ.

Za naš okus in naše pojme je

japonska soba seveda prazna. Prazna radi tega, ker v njej ni običajnega pohištva, katerega je vajen Evropejec v lastnem domu, prazna, ker je priprosta in ne pozna nobenega razkošja. Zato pa tudi deluje povsem harmonično. Vsaka malenkost v sobi je linija in ritem zase.

Japonci okrašajo svojo sobo z najpreprostejšimi sredstvi. Podob svetnikov v japonski hiši ni mnogo. Kadar pa so, so to smeječe se podobe, ki napravljajo tako pomirljiv vtis, da preide njih ugodje takoj tudi na te. Večkrat nogo podobne svetnikov najdeš v japonski hiši kako razbarsko delo, okrašeno z bogatimi ornamentmi.

V splošnem ima japonska soba značaj intimnega miru in zadovoljstva. Zadnje čase je sicer med Japonci prodira tudi evropska kultura zidanih hiš, toda tudi v taki stavbi si je Japonci umeli obdržati svoje. Kolikor je sploh sprejel z rezervo, samo na zunan, ne da bi pri tem uničil svoje lastne tradicijske tekovine. V so-

bi modernega Japonca najdeš danes električno luč in telefon ter tudi peč. Vse to pa ne jemlje japonski hiši onih čarov in dražeti, katere instinktivno zasliši takoj ko prestopiš prag japonskega doma.

Italijanski napad na jugoslovanskega vojaka.

Dne 18. septembra se je vračal finančni stražnik Maksim Leonov iz nočne službe na Kaleih domov na Grčevski vrh. Ko je mirno korakal po cesti, je počil iz zasede strel in zadel vojaka v nogo. Leonov se je takoj zgrudil na tla, a v svojo obrambo oddal še tri strele. Napadaleci so bili italijanski obmejni vojaki, ki so po svojem prostaskem činu junaško zbežali. Leonova je jutraj ob štirih našel neki civilist, ki je obvestil o dogodku druge vojake na Grčevskem vrhu. Težko ranjenega vojaka so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je baje že umrl.

MI POZNAMO

potrebe svojega naroda ter mu vsled tega zamoemo najugodnejše in najsolidnejše ustreči.

ZA TOČNO IN REDNO IZVRŠEVANJE DENARNIH NAKAZIL,

ZA UGODNO IN BREZSKRBN POTOVANJE V STARO DOMOVINO,

ZA DOPREMO OSEB IZ STARE DOMOVINE,

kakor tudi za vsa druga brezplačna navodila glede gornjih zadev, se zamorete s popolnim zaupanjem obrniti na znano

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, : : : New York, N. Y.

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v kratki povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovincem v pouk. Po resničnih dogodostavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med kršćanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Senoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na si očaki, na čelu juna kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Eljza Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junaško umirali mučeniško smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTNA PROSTA

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

